

PAPER DETAILS

TITLE: 1983`DEN BU YANA SEÇİM SİSTEMİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER VE 4 ARALIK 1995
SEÇİMİ SONUÇLARININ ÇESİTLİ VARSAYIMLARLA DEĞERLENDİRİLMESİ

AUTHORS: Burak ODER

PAGES: 85-110

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/95828>

1983'TEN BU Y
DEĞİŞİKLİ
SONUÇLARI

reti ve uygulamadaki tartış
benimsenmiştir.

A. Seçim sistemi ve

1.Genel olarak

1.Seçim çevrelerinin

2839 sayı ve 10.6.19

tadır. Eğer bir il seçim çev
seçim çevresi ile ilçe seçim
tur.

Nüfus veya seçmen

İHFM C. LV - S 4 (1997)

b. Seçim çevresi barajı

Seçim çevresi barajı m
hazla tüm sistem manipule ed
rajı değiştirilmiştir. Bu güne l
rılmektedir. Sabit baraj ve de
raj ise kullanılan geçerli oyun

3. Milletvekili dağılımı

Kontenjan adaylığı/ r
d'Hondt hesaplama usulü ile y

II. Milletvekili Seçimi

İl seçim çevreleri:

Seçim çevresi sayısı	M
-------------------------	---

3

13

13

13

7

9

3

1

1

İHFM C. LV - S 4 (1997)

Her seçim çevresinde
14,2857 arasında değişebilecek
vekili çıkardığından baraj 6

2 milletvekili seçim ç

3 milletvekili seçim ç

4 milletvekili seçim ç

5 milletvekili seçim ç

6 Milletvekili seçim ç

7 Milletvekili seçim

Bu usul bir yönüyle nüyle de seçim çevresinin sonucu doğurmaktadır. Anahine sonuç doğuracağı şiddikkate alındığında yerinde yaşayan küçük partilerin reklidir.

3. Seçim çevresi b

Değişken çevre b
milletvekilliği çıkaran se

İHFM C. LV - S 4 (1997)

İl seçim çevreleri:

Seçim çevresi sayısı	Milletv sayısı
-------------------------	-------------------

3	2
---	---

12	3
----	---

10	4
----	---

10	5
----	---

8	6
---	---

8	7
---	---

5	8
---	---

5	9
---	---

1	11
---	----

3. Kontenjan adaylı

Değişiklikle kontenjan
çıkarılan il seçim çevrelerinin
tır. Böylece kontenjan milletvekili

4. Seçim çevresi ba

Değişken çevre bar
seçim çevreleri ile çıkarmak
sıyla kontenjan milletvekili

V.3403 sayı ve 10.9

İHFM C. LV - S 4 (1997)

çevreleri ile kontenjan milletve
sında eşitsizlik doğmuştur. Bir
olurken aynı sayıda milletve
%20 olacaktır. Kontenjan mil
bu tüm seçim çevrelerinin %
tüm milletvekillerinin % 19.33

Değişiklik altı milletve
doğurmamaktadır, çünkü zate
çilecektir. Ancak bu seçim çe
nin, de yani bu değişiklik yan
ması ilginç bir durum olarak d

Bu değişiklik önce değişikliğiyle toplam millî rihlerde kurulan yeni iller

1. Türkiye milletve

4125 sayılı yasa ile vekilinin 100'ünün ülke g Türkiye milletvekilleri ayrı deçe ülke barajını aşan pa ke genelinde, diğeri ilgili s

Bu düzenleme Ana

İHFM C. LV - S 4 (1997)

İl seçim çevreleri:

Seçim çevresi sayısı	Milletve sayısı
12	2
21	3
9	4
10	5
8	6
5	7
5	8
3	9
1	11
1	13

Bu yasa ile, Anayasa barajı sabit oranlı (% 10) olarak Anayasa' nın 153. madde son fıkrasını iptal etmeyi de iptal etmiştir.³⁰

X. Anayasa Mahkemesi

1. Seçim Çevreleri

Seçim çevrelerinin bütünlüğü iptal edildiğinden seçim çevrelerinin çıkaracağı milletvekili sayısı 10'dur.

İHFM C. LV - S 4 (1997)

İlçe seçim çevreleri:

Seçim çevresi	Milletv
sayısı	sayı
2	12
2	14
2	20
1	21
7	-

Tüm seçim çevreleri:

Seçim çevresi	Milletv
sayısı	sayı
0	2

- i. 4138 sayılı yasa ile
- ii. 4125 sayılı yasa
ülke ve değişken çevre bara
- iii. % 10 ülke ve değ
- iv. barajsız varsayın
- v. öğretide yeni ola

II. 24 Aralık 1995 se

24 Aralık 1995 seçim
mıştır. Bu durumda seçime

İHFM C. LV - S 4 (1997)

Seçim sonuçları ve ilgili c

	I
RP	6.012.450
ANAP	5.527.288
DYP	5.396.009
DSP	4.118.025
CHP	3.011.076
MHP	2.301.343
HADEP	1.171.623
YDH	133.889
MP	127.630
YDP	95.484
İP	61.428

III. Varsayın

1.4138 sayılı yasa

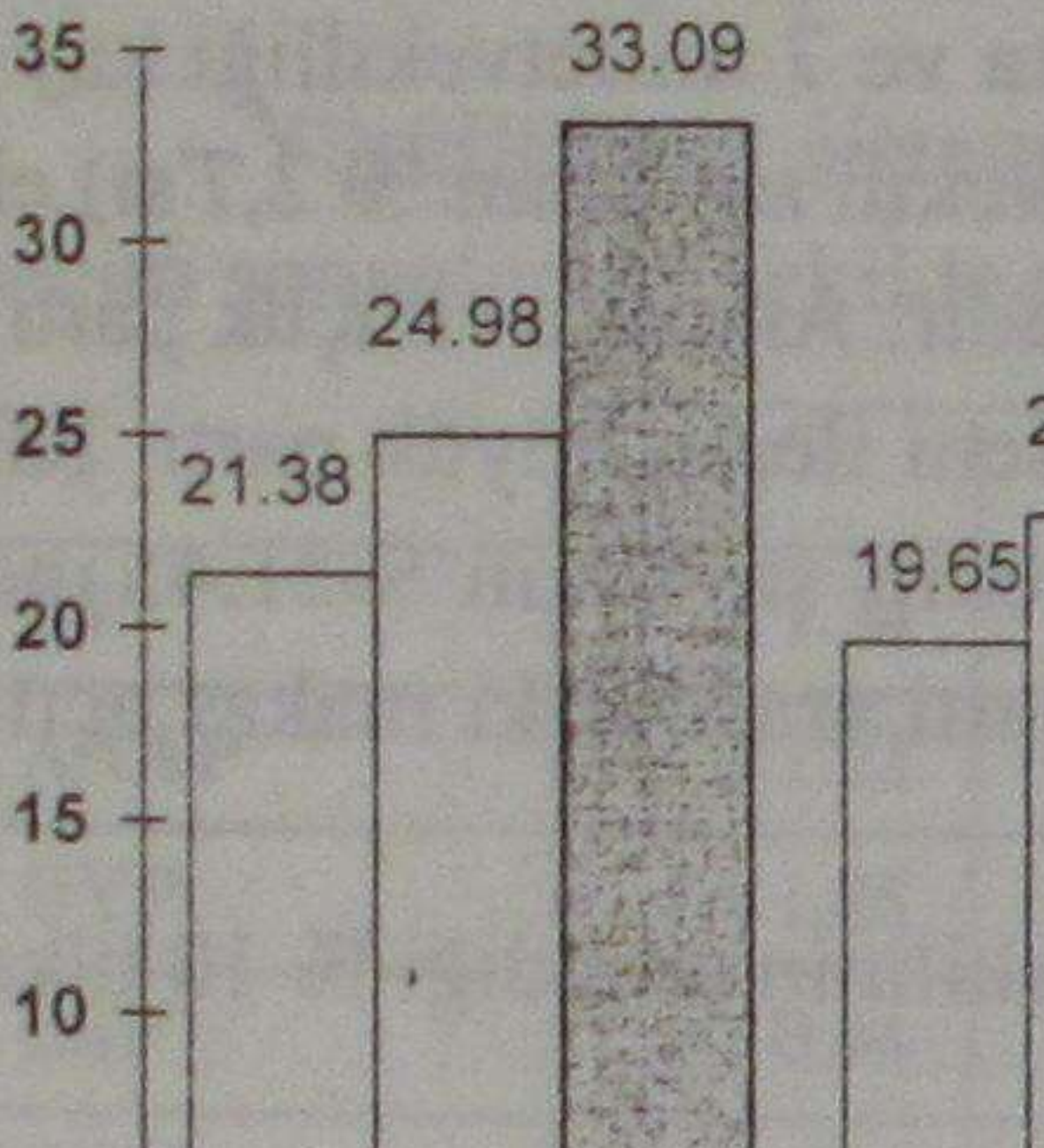
Yürürlükteki siste
seçim sonuçları şu şekilde

	T
RP	1.34
ANAP	1.22
DYP	1.28
DSP	0.94

Bu varsayımda RP 12 s kaybetmekte; ANAP ve DYP i killiği kaybetmemekte DSP 39 kaybetmekte; CHP ise 46 seçin betmektedir. Toplam olarak 15 değiştirmekle beraber sonuçta CHP'nin kaybını başka seçim ile arasındaki milletvekili say yükselmekte, başka bir deyişle maktadır.

2. 4125 sayılı yasa ile ol ve değisken çevre barajı sistem

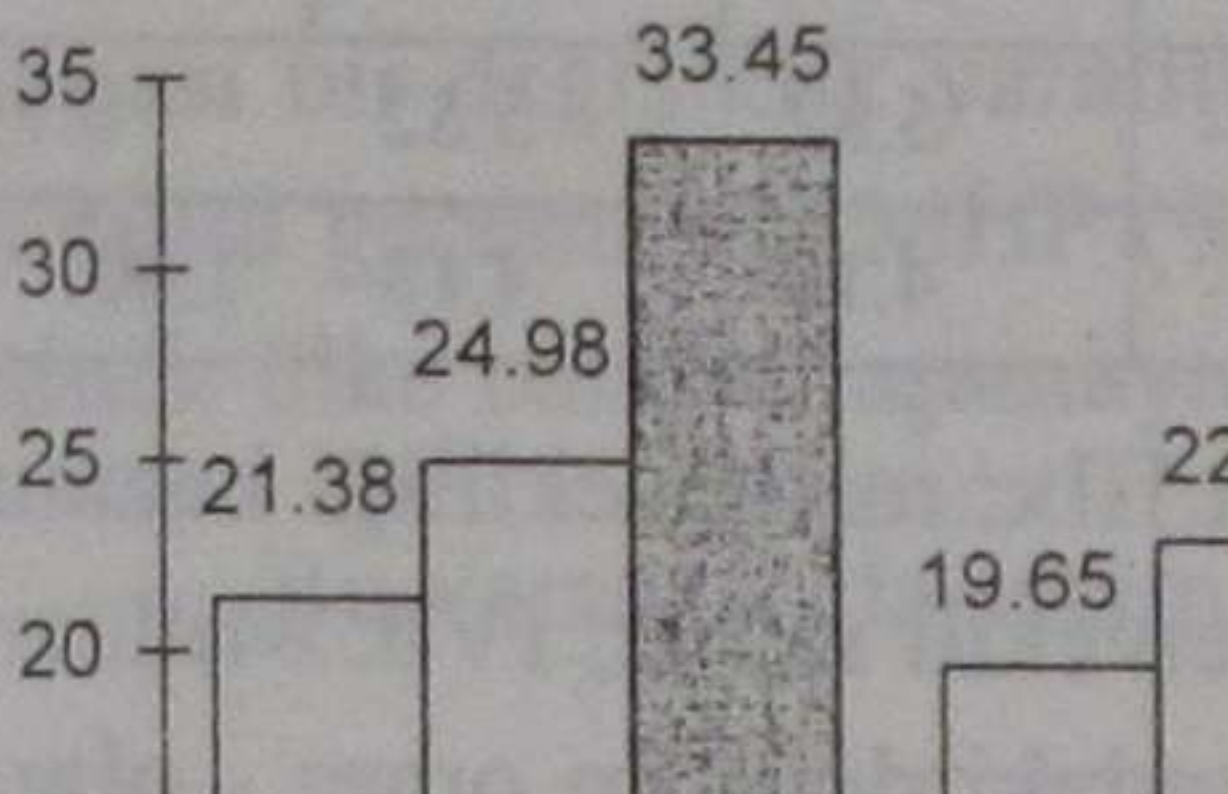
Bu varsayımda, ülke barajını geçen partiler için şekildedir.

İHFM C. LV - S 4 (1997)

daki değişim $(V_a - V)$; ⁴¹; Tx:
Geçerli oylar içinde oran)⁴²

Bu varsayımda, ülke
barajını geçen partiler içinde
dedir.

	T	
RP	1.34	
ANAP	1.22	
DYP	1.28	
DSP	0.94	
CHP	0.83	
MHP	0.00	
HADEP	0.00	

T: 24 Aralık 1995 seçimlerinde partiler içinde oy oranı-% cinsinden kili sayısındaki değişim (U

İHFM C. LV - S 4 (1997)

Burada dikkat çeken b
orani katsayısının 1 olmasıdır.
de yoğunlaşmış, başka bir deyişle

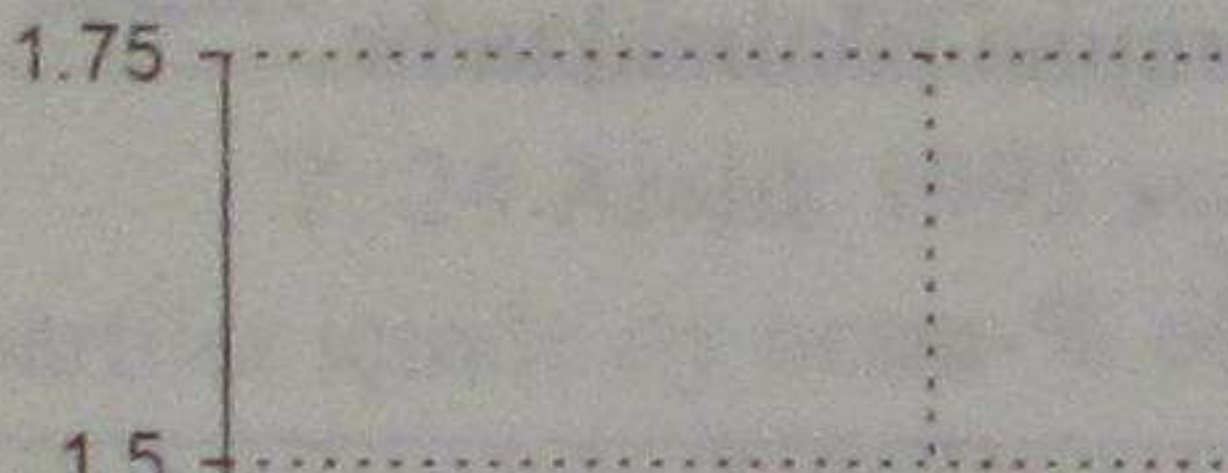
Yüzde 5 (% 7) İlke barajı

24 Aralık 1995 seçimi
olması bir değişiklik yaratma
barajını geçemeyen MHP (% 8)
minde ülke barajını aşamayan

Bu varsayımda seçim s

Bu varsayımda 24 Ar
 ğıştırarak MHP'ye geçmek
 makta ve bunlar % 6-7 oran
 da, yani barajsız varsayımda
 şu şekilde dağılmaktadır. R
 . DEP'in baraja takılması büyü

III. Karşılaştırmalı te

İHFM C. LV - S 4 (1997)

Mevcut sistemdeki ülke partilerin ortak noktası etnik po istikrar" ilkesinden çok siyasa yoğunlaşmasına sahiptir ve ba milletvekili çıkaracaktı.⁴⁸

Diğer yandan, benimsemi sonuçlarının hiç bir partiyi tek sağdaki çift merkezlilik barajla gerini barajın altına itememekt kaybı nedeniyle baraja takılma